

Értékelési útmutató a középszintű szóbeli vizsgához

A középszintű szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.

A következő táblázatok az értékelési szempontokat és az egyes szempontoknál adható maximális pontszámot mutatják.

Társalgás

Értékelési szempont	Pontszám
A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	4
Nyelvhelyesség, szókincs, kifejezésmód	4
Összesen	8

Szerepjáték

Értékelési szempont	Pontszám
A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	5
Szókincs, kifejezésmód	2
Nyelvtan (mondattan, alaktan)	2
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	1
Összesen	10

Önálló témakifejtés

Értékelési szempont	Pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvtan (mondattan, alaktan)	4
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	3
Összesen	15

Amennyiben a vizsgázó felelete bármelyik feladatnál az első értékelési szempont alapján 0 pontos, az adott feladat összpontszáma is 0 pont.

A vizsgán összesen 33 pont szerezhető.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Társalgás (Első feladat)

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően értette-e a vizsgáztató kérdéseit,
- megfelelően válaszolt-e a vizsgáztató kérdéseire,
- aktívan vett-e részt a beszélgetésben,
- képes volt-e a kommunikációs stratégiák alkalmazására.

Nyelvhelyesség, szókincs, kifejezésmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket használja-e, ill., hogy a vizsgázó

- szókincsse megfelel-e a témának és a közlési szándéknak, a szituációnak és a szerepnek,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Szerepjáték (Második feladat)

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elérte-e a feladatnak megfelelő kommunikációs cél(oka)t,
- a vizsgázó megfelelően válaszolt-e a vizsgáztató kiegészítő kérdéseire,
- a vizsgázó aktívan vett-e részt a beszélgetésben,
- a vizsgázó képes volt-e a kommunikációs stratégiák alkalmazására,
- a vizsgáztatónak kellett-e segítő kérdéseket feltennie.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincsse megfelel-e a témának és a közlési szándéknak, a szituációnak és a szerepnek,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket használja-e.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető-e és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- a kiejtése és a hanglejtése.

Önálló témakifejtés (Harmadik feladat)

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elég részletesen fejtette-e ki a témát,
- a vizsgázó kitért-e mindhárom irányító szempontra,
- a vizsgázó logikusan rendezte-e el a mondanivalóját,
- a vizsgázó összefüggően fejtette-e ki a mondanivalóját,
- a vizsgáztatónak kellett-e segítő kérdéseket feltennie.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincse megfelel-e a témának és a közlési szándéknak, a szituációnak és a szerepnek,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket használja-e.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető-e és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- kiejtése és hanglejtése.

Értékelési skála a *társalgás* feladathoz

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

4 pont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó teljes mértékben eléri kommunikációs célját, minden kért információt közöl partnerével. - A vizsgázó aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyrészt eléri kommunikációs célját, a lényeges információkat közli partnerével, nagyrészt megfelelően válaszol. - A vizsgázó igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó részben eléri kommunikációs célját, az információk egy részét tudja közölni partnerével. - Van kérdés, amire nem tud válaszolni. - A vizsgázó nem elég aktív a beszélgetésben, problémái vannak a kommunikációs stratégiák alkalmazásával. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó csak nagy nehézséggel éri el kommunikációs célját, lényeges információkat nem tud közölni partnerével. - Több kérdésre nem ad megfelelő választ. - A vizsgázó passzív, nem tud aktívan részt venni a beszélgetésben, nem alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nem éri el kommunikációs célját, nem képes a megfelelő információkat közölni. - A kérdések nagy részét megválaszolatlanul hagyja. - Nem érti a hozzá intézett kérdéseket, nem vesz részt aktívan a beszélgetésben, és/vagy válaszai a nyelvi hibák miatt érthetetlenek. - Nem képes kommunikációt megvalósítani.

Nyelvhelyesség, szókincs, kifejezőmód

4 pont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó többnyire helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a mondanivaló megértését. - A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. - Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó helyenként hibásan használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Hibái általában nem nehezítik a mondanivaló megértését, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt. - A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ, de néha nem megfelelő a szóhasználat, és ez nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó többször keresi a szavakat és/vagy ismételi. - A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó gyakran vét nyelvhelyességi hibákat az egyszerű nyelvtani struktúrákban is, mondanója helyenként a hibák miatt nehezen érthető. - Szókincs szegényes, helyenként nem találja a megfelelő szót, lexikai hiányosságai zavarják a mondanivaló megértését. - Még elfogadható szinten alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó mondanivalója a nyelvi hibák miatt csak helyenként érthető. - Alapvető hibákat vét a nyelvhasználatban. - Állandó szóismétlése és lexikai hiányosságai miatt mondanója alig érthető. - Nem ismeri a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető. - A vizsgázó szókincs szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a mondanivaló megértését. - A vizsgázó durván megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Értékelési skála a *szerepjáték* feladathoz

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó teljes mértékben eléri kommunikációs célját, minden információra rákérdez, illetve minden információt közöl partnerével. - A kiegészítő kérdésekre is megfelelően válaszol. - A vizsgázó aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyrészt eléri kommunikációs célját, a lényeges információkra önállóan rákérdez, illetve minden ilyen információt közöl partnerével. - Csak kevés segítő kérdést igényel. A kiegészítő kérdésekre is nagyrészt megfelelően válaszol. - A vizsgázó igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó csak segítő kérdésekkel éri el kommunikációs célját. - A kiegészítő kérdések többségére nem megfelelően válaszol. - A vizsgázó nehezen kezdeményez, többnyire a feltett kérdésekre válaszol. - Nem mindig megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nem éri el kommunikációs célját, a kiegészítő kérdések segítségével sem képes a megfelelő információkat közölni, illetve ezekre rákérdezni. - A vizsgázó a segítő kérdésekre nem vagy nem megfelelően válaszol. - A vizsgázó nem kezdeményez, és/vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, kommunikációt megvalósítani.

Szókincs, kifejezőmód

2 pont	1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ. - Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. - Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ. - Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó többször keresi a szavakat és/vagy ismételi. - A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó szókincsze szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a mondanivaló megértését. - A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

2 pont	1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó többnyire helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a mondanivaló megértését. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Hibái általában nem nehezítik a mondanivaló megértését, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú. - Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás. - Beszéde érthető, követhető. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. - Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozzák a mondanivaló megértését.

Értékelési skála az *önálló témakifejtés* feladathoz

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

4 pont	3 pont	2-1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó az összes irányító szempont (és a képi információ) felhasználásával részletesen és megfelelő terjedelemben tárgyalja a témát. - Témakifejtése önálló, nincs szüksége segítő kérdésekre. - Mondanivalóját logikusan és összefüggően adja elő. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó az irányító szempontok (és a képi információ) felhasználásával megfelelő terjedelemben tárgyalja a témát, egy szempontra nem tér ki kellően. - Segítő kérdés felhasználásával képes a téma további kifejtésére. - Törekszik arra, hogy mondanivalóját logikusan és összefüggően adja elő. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó túl röviden tárgyalja a témát (önállóan csak egy irányító szempontot fejt ki részletesen, a többit felületesen). - Segítő kérdésekre válaszolva is csak részben képes a téma további kifejtésére. - Mondanivalójának elrendezése többnyire nem logikus, témakifejtése többnyire nem összefüggő. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nem képes önállóan kifejtetni a témát, csak egy-két irányító szempontot tárgyal felületesen. - Nem tud válaszolni a segítő kérdésekre sem. - A vizsgázó nem logikusan rendezi el mondanivalóját. - Összefüggéstelen, izolált mondatokat használ.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3 pont	2-1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ. - Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. - Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ. - Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó többször keresi a szavakat és/vagy ismételi. - A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó egyszerű szókincset használ. - Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként jelentősen nehezíti a mondanivaló megértését. - A vizsgázó sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi. - Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó szókincse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a mondanivaló megértését. - A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

4 pont	3 pont	2-1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó többnyire helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a mondanivaló megértését. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. - Hibái általában nem nehezítik a mondanivaló megértését, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. - Sok hibát ejt, hibái jelentősen megnehezítik a mondanivaló megértését. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú. - Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás. - Beszéde érthető és követhető. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó beszédtempója elfogadható, bár többször lelassul. - Kiejtése és hanglejtése elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősebben érezhető. - Beszéde többnyire érthető és követhető. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó lassan, akadózva beszél. - Kiejtése és hanglejtése többnyire elfogadható. - Beszédén az anyanyelvi hatás igen erősen érezhető. - Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a mondanivaló megértését. 	<ul style="list-style-type: none"> - A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. - Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozzák a mondanivaló megértését.